

Łoszalin dnia 27.06.1983.

Na zasadzie art. 86 ust. 3
ustawy z dnia 22.01.1999r.
o ochronie informacji niejawnych
(Dz. U. Nr 11 z 1998r., poz. 95)
KLAUZULĘ TAJNOŚCI ZNIESIONO
28.04.09

~~TAJNE~~
~~tajne~~

269.

338

Eqz. nr _____

Mike
Wydział Inspekcji
Komendy Wojewódzkiej MO
w Łoszalinie

Oceena

przygotowań i przebiegu operacji krypt. „Łosza”
na terenie województwa łoszańskiego.

Z chwilą wystosowania przez władze
oficjalnego zaproszenia do zstąpienia wryty przez
papieża w Polsce, Kler rozpoczął działania celem
zapewnienia frekwencji wiernych na spotkaniach
z Janem - Pawłem II. Od początku działania te
przebiegały w sposób zdecentralizowany a ich
główny ciężar spoczął na Klerze parafialnym.
Udział Lurii Biskupiej w przygotowaniach sprowadził
się do wynajęcia pociągów specjalnych, samolotu
czarterowego i wytypowania diecezjalnej delegacji do
mższczenia papieżowi darów oraz osób do tzw. Komunii
papiekiej. Nadto stanowiska ona ogłosiła pośrednie
w przekazywaniu parafiom informacji dot. organizacji
i sposobu zachowania się grup pielgrzymkowych
w miejscach pobytu papieża. Poprzez diekanałów
rozprowadziła także karty wstępu na sektory

w bezpośrednim sąsiedztwie obszarów papieskich.

339

Ordynariusz, biskup Ignacy Jezi
w drugiej połowie maja br. wystosował do organizatorów
na terenie diecezji specjalny komunikat. Zamierzał
on ramowy program wizyty oraz zalecał aby pielgrzymi
uczestniczyli w spotkaniu z papieżem głównie
w Poznaniu. Jednakże nie wykluczał możliwości
udziału wiewnych w innych miejscowościach kraju.
Przebieg diecezjalnej pielgrzymki dowiódł, iż organizatorzy
zastosowali się do zaleceń zawartych w komunikacie.

W trakcie czynionych przez Kler
przygotowań do wyjazdu na uroczystości przedstawiciele
Kierownictwa tut. Komendy Wojewódzkiej MO w osobach
ppłk J. Dylewskiego i ppłk L. Ciecialskiego przeprowadzili
rozmowę z biskupem Jeziem. Głównym celem rozmowy
były kwestie związane z bezpieczeństwem osoby
papieża oraz pielgrzymów, a także podjęcie wysiłku
celem niedopuszczenia do ekscesów mogących
zakłócić porządek publiczny. Sprowadziło się to
do próby uzyskania nazwisk osób odpowiedzialnych
za poszczególne grupy pielgrzymkowe, zwrócenia
uwagi na konieczność wyłączenia osób łatwo
ulegających emocjom, podejrzanych i elementów
kryminalnego. Biskup przyjął ze zrozumieniem
przedłożone mu uwagi i propozycje ale później
nie podjął żadnych działań w tym kierunku.
W związku z powyższym tut. Wydział nie dysponował
pełnym wykazem osób odpowiedzialnych za grupy
pielgrzymkowe przed ich wyjazdem, co jednak było

kompensowane prowadzonymi wspomnianymi operacyjnymi.

W wyniku rozważania ustalono, że z terenu województwa wyjechało ogółem około 4.200 osób, z tego około 3.700 do Rumunii, około 250 do Niepokalanowa oraz 50 osób do Częstochowy. Pozostałą grupę około 200 osób stanowili pielgrzymi wyjeżdżający prywatnymi samochodami osobowymi. W zdecydowanej większości pielgrzymi wyjechali w najętych autokarawach z Przedsiębiorstwa PKS, Przedsiębiorstw Turystycznych i innych dysponujących tymi środkami lokomocji. Ponadto Liria Biskupia uzyskała odpłatnie od PKP dwa pociągi dodatkowe odjeżdżające do Rumunii z Koszalina i Skupska mogące pomieścić po około tysiąc osób. Skorzystała także z oferty PLL "Lot" i najęła samolot czarterowy z Koszalina do Częstochowy.

Z terenu województwa koszalińskiego wyjechały również na wycieczki w Rumunię trzy grupy pielgrzymów z następujących zakładów pracy: FP i UK "Kuter" Dątkowo, Spółdzielnia Cukiernicza "Słowianka" ze Szczecinka oraz Lejoni Dwór Publicznych ze Szczecinka. Ogółem stanowiło to grupę 140 osób.

Zgodnie z poleceniem sztabu operacji "Lolka" wytypowano grupę osób niepożądanych w ukiejszcach wycieczki z udziałem papieża. Głównie był to element kryminalny, a także osoby, które w przeszłości oraz aktualnie zajmują wrogie i szkodliwe polityczne postawy. Spośród grupy osób prezentujących określone

postawy polityczne przeprowadzono ogółem 48 rozmów operacyjnych, z czego Hydriak T^U zrealizował 6 rozmów. Z osób będących w zainteresowaniu tut. Hydriaku tylko ob. Zofia Pietkiewicz zajęła zdecydowane stanowisko w kwestii wyjazdu na spotkanie z papieżem. Mimo przeprowadzenia kilku rozmów zamiar swój zrealizowała bez względu na groźbę jej konsekwencji. Należy podkreślić, że wywiezioną za czynny udział podczas sierpniowych wydarzeń ulicznych z 1982 r. w Łodzi została skazana na 4 miesiące pozbawienia wolności. Jest prawniczką wojewódzkiego Biura Geodezji i Terenów Rolniczych.

Wspomniana akcja wywołała sporadyczne protesty niektórych osób, czego przejawem były skargi kierowane do Kurii Biskupiej na rzekomo bezprawną działalność organizacji MIO. Jednakże składane skargi były przez Kurialistów przyjmowane bez większego oddźwięku i nadawania im dalszego biegu. Znaczące ostrzejsze w swej wymowie było kazanie wygłoszone w dniu 19 kwietnia podczas uroczystości w Łódzkiej Katedrze przez wikariusza tejże parafii św. Lucjana Dolnego. Wywiemiony zarzucał władzom, że celowo utrudniają ludziom możliwość spotkania się z papieżem odwołując im obiecanego wstępu. Natomiast włodzież jego zdaniem straszona jest nie wystąpieniem promocyjnym w razie niesprawnego nieobecności na zajęciach lekcyjnych. Posiadane rezerve wykazało, że kazanie to było jedynym o takim charakterze spośród wygłoszonych przez kler w okresie pobytu papieża w Polsce.

Celem operacyjnego zabezpieczenia oraz dopływu informacji z przebiegu pielgrzymki zainspirowano udział osobowych źródeł informacji. Ogółem w grupach zorganizowanych wyjechało 26 tn, z czego 11 jednostek porostających na terenie wydz. IV.

W wyniku powyższego stwierdza się, że w imieniu diecezji kosczański - kłobuckiej dow w postaci gobelenu przedstawiającego M.B. C., autorstwa artysty - plastyka ob. Elżbiety Sokolowskiej - Przybyś z kosczalina wręczycie papierowi matrycyście kłobuckim. Na marginesie należy zaznaczyć, że Leon Loniński jest lekarzem, ordynatorem oddziału chirurgicznego Szpitala Wojewódzkiego w Kosczańsku oraz członkiem Zarządu i aktywnym działaczem LSK-u. Powołano wśród osób wytypowanych przez Lurę Biskupią do tzn. Komitetu papierskiej był ob. Paweł Michalak z żoną - były przewodniczący Zarządu Regionu "Pobrzeże" NSZZ "Solidarność" w Kosczańsku.

Z posiadanych danych operacyjnych wynika, że grupy pielgrzymkowe z terenu województwa kosczańskiego podczas podróży i pobytu w dniu 20 km. na wrocystościach w Toruniu nie angażowały się w żadną działalność porareligijną. W związku z tym nie zauważano przypadków wzmożenia wrogich okazyków bądź nasek, a także podejmowania prób zakłócenia porządku publicznego. Jedyną nieustalona pod względem personalnym grupa ukodnię z kłobuckiego LO. usiłowała

zaprezentować w Poznaniu transparent przedstawiający
dłoni z palcami ułożonymi w kształcie litery „V”
i napisem: „Sprawiedliwość - Łokobizę”. W wyniku
interwencji wikariusza parafii katechoidalnej w
Łokobizę ks. Józefa Turkiela transparent zniszczono
i schowano. Ponadto stwierdzono, że w pielgrzymce
poczajowskiej uczestniczyły dwie grupy młodzieży
szkolnej tj. 15 osób z poczajowskiego L.O oraz 40 osób
ze szkoły średniej Szczecińska, z czego większość
stanowią uczniowie tamtejszego L.O.

Odnutowano także komentarze
wśród księży uczestniczących w pielgrzymce do
Poznania na tematy związane z pobytami papieża
w Polsce. Spośród zaprezentowanych postaw na
szczególną uwagę zasługują następujące:

- ks. Marian Chwastajca i ks. M. Sarniecki: ks. St. Jurałek
ze Łkociewca wywarli niezadowolenie z karai
wygłoszonymi przez papieża w Poznaniu. Według
wielu karcami tym brakowało dwóch jasno
sprecyzowanych elementów, tj. potępienia
stanu wojennego i wsparcia dla bytującej „Solidarności”.
- ks. A. Mizerowski, proboszcz z Parszeczka gm. Szczecinek
demagogicznie krytykował trasę pielgrzymki
papieża w Polsce. Uważał, że zamiast w Śleńsku
powinien był przebywać np. w Lublinie. Wyrażał
pogląd, iż władze nie wywarły zgody ze względu
na sąsiedztwo z granicą ZSRR, co mogłoby
wywołać określone reperkusje ze strony władz
radzieckiego. Zaprezentował także stanowisko, że
przedmiotem drugiej umowy gen. Janieckiego

z papierem mogła być u. in. sprawa ucięcia stanu wojennego i rozpoczęcia dialogu przez rząd z głównymi przedstawicielami byłej "Solidarności". Sądzę, iż uregulowanie tych spraw przed wizytą papieru w Polsce przyniosło by gen. Janiszkiemu ogromne uciążenie ze strony społeczeństwa. W chwili obecnej opinia publiczna może przejąć to spotkanie jako wyraz udziału rzędowi wytycznych w sprawie dalszego rozwoju sytuacji w Polsce.

W okresie bezpośrednio poprzedzającym, jak również podczas wizyty papieru Klem parafialny nie organizował specjalnych imprez i uroczystości poświęconych tej sprawie.

Oceniając przebieg uroczystości należy stwierdzić, że pomimo dużej zaangażowania Klemu w propagowanie idei spotkań między papierem i frekwencją pielgrzymów z terenu woj. łódzkiego nie była zbyt imponująca. Istotnym również był fakt, że działało się to w sytuacji niepodjęwania przez władze prezydenturalne ograniczających wyjazdów. Na wizję nie zakładało frekwencję wpłynęło kilka czynników a w szczególności wygodnictwo niektórych księży, transmisje telewizyjne głównych uroczystości z udziałem papieru, przypadający dzień roboczy podczas pobytu papieru w Poznaniu itp. Już sprawę nie do końca przeprowadzoną w sposób konsekwentny i skuteczny był problem zapobieżenia wyjazdowi tzw. osób

niepożądanym. Wyeliminowanie środka w postaci
zatrzymania prewencyjnego znaczenie ubożyło
a wskazywać może na możliwość przeszkodzenia
w wyjazdach. W stosunku do osób zdeterniuowanych
i bezwzględnie zdecydowanych na wyjazd stosowane
normy ostrożności nie ubogły przyjąć pożądanego
rezultatu lub efektu.

Zastępca
Naczelnika Wydziału IV
RWMO
mjr mgr Stanisław Kalinowski